

„RENDSZERBEN GONDOLKODUNK”

Hernádszentandrás néhány év leforgása alatt BioSzentandrássá, egy virágzó ökológiai gazdasággá vált, ami átformálta a kistelepülés életét. Emögött gondos tervezés, egy hosszú távon önfenntartó, több lábbon álló rendszer kialakításának a vágya áll, ami felé magabiztosan haladnak a helyiek. A település polgármesterével, BioSzentandrás megálmódójával, Üveges Gáborral beszélgettünk.

BioSzentandrás mára Abaúj térség legkeresettebb „terméke” lett. Miért és hogyan kezdődött a munka?

Hernádszentandrás és a térség a 90-es években elképesztő lejtmenetbe került. Szétesett a korábbi struktúra, és Abaúj az ország halmozottan hátrányos helyzetű térségei között találta magát. Sok szellemtelepülés született ekkoriban, mi pedig nem akartunk erre a sorsra jutni.

2006-tól kezdtük el feltárni, hogy mi és hol esett szét, és fogódzókat kerestünk a közösségen belül. A település kiváló mezőgazdasági adottságokkal rendelkezik, ezért ebbe az irányba indultunk el. Az első évek a közösségépítésről szóltak, arról, hogy egymásra találjanak azok a helyi szereplők, akik még itt maradtak.

Mit gondol, mit csináltak önök jobban, mint más települések?

Felmértük – és sajnos a legtöbb közösség ezt az utat nem járja végig –, hogy amennyi idő alatt széthullik egy közösség, legalább annyi időbe telik újraépíteni azt. Ezért nemcsak szakmailag kell egy folyamatot felépíteni, hanem emberileg is. Lehet felfelé kritikát megfogalmazni, de amíg önmagunkon nem változtatunk, és a saját attitűdünk bénítja meg az előrejutást, addig ne várjunk a közösség, a település vagy akár az ország vezetésétől se mást. Farizeus magatartás ez a fölfelé szidás, ha mi nem teszünk hozzá helyi megoldást és energiákat. Hiszen csak nagy szinergiának, folyamatok egymással való kölcsönhatásának lehet az eredménye egy tendencia megfordítása.

Hol tartanak most?

Egymásra épülő fejlesztésekkel jutottunk el oda, hogy egy talpalatnyi földterületből mára 2,5 hektáros gazdaság lett. Van melegházunk, öntözőrendszerünk, feldolgozó kisüzemünk, kialakultak a hűtési kapacitások. Igyekeztünk BioSzentandrás márkává fejleszteni, és olyan termékpalettát kialakítani, amire a gasztropartnereink igényt tartanak. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy sokkal biztonságosabb úgy működtetni egy rendszert, ha tudjuk, a megtermelt árura van vevő. A friss termékekre, amelyek nemcsak szezonális, hanem akár melegházi kultúrák is lehetnek, ráépült a feldolgozott termékek szintje. Vannak fűszernövényeink és kézművestermékeink is, ezek főleg levendulaalapúak. A jelen és a következő időszak az ökoturisztikai szolgáltatások feltételrendszerének kiépítéséről szól. A mindennapokban BioSzentandrás áthatja fő küldetése, a szemléletformálás kiemelten fontos ügye. Az induláskor 5-6 évet adtunk magunknak arra, hogy rentábilissá tegyük a rendszert, és piacképes fizetést adhassunk a dolgozóinknak. Ezt egy részüknek ma már tudjuk biztosítani.

WWW.ZOLDGOMBFESZTIVAL.HU

2017. OKTÓBER 14.

KÖZÖSSÉG

Városi/közösségi terek
Sharing economy
Energiaközösségek
Közösségi bank
Ökokörök

LEFARAGJUK A LÁBNYOMODAT!

„Zöld”/megújuló energia
Intelligens otthon
Zöld ház
Közlekedj okosan!

HIGHTECH

ELŐADÁSOK

HAGYOMÁNY

Hagyd békén a talajt!
Vegyszer nélkül
Hagyományok újratöltve
Mi legyen a hulladékkal?

NYEREMÉNYEK

JÁTÉK

akvárium
Budapest, Erzsébet tér

A FÖLDGÖMB MAGAZIN RENDEZVÉNYE

TÁMOGATÓK:

BUDAPEST

A PROJEKT A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM
TÁMOGATÁSÁVAL VALÓSULT MEG

**Zero {}
Waste**
azt jelenti:

**MEG-
ELŐZÉS.
ÚJRA-
HASZNÁLAT.
ÚJRA-
HASZNOSÍTÁS.**

Saubermacher

Mi segítünk Önnek a hulladékokban rejlő erőforrás-potenciálok kiaknázásában. Célunk: Zero Waste.